

O‘ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH VA UNING MILLIY IQTISODIYOTGA TA’SIRI

Turopova Nigora Xolmurod qizi

Termiz davlat universiteti o‘qituvchisi

nturopova@tersu.uz

Absalomov Shaydulla

Terdu, iqtisodiyot va turizm fakulteti, menejment yo‘nalishi talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasi iqtisodiyotida raqamli texnologiyalarning rivojlanishi va ularning milliy iqtisodiyotga ta’siri tahlil qilinadi. Raqamli iqtisodiyot nafaqat ish jarayonlarini avtomatlashtirish va innovatsiyalarni joriy etishga yordam beradi, balki mahsulot samaradorligini oshirish va yangi ish o‘rinlarini yaratish imkonini ham beradi.

Kalit so‘zlar. Raqamli iqtisodiyot, innovatsiyalar, milliy iqtisodiyot, avtomatlashtirish, texnologik rivojlanish, raqamli infratuzilma.

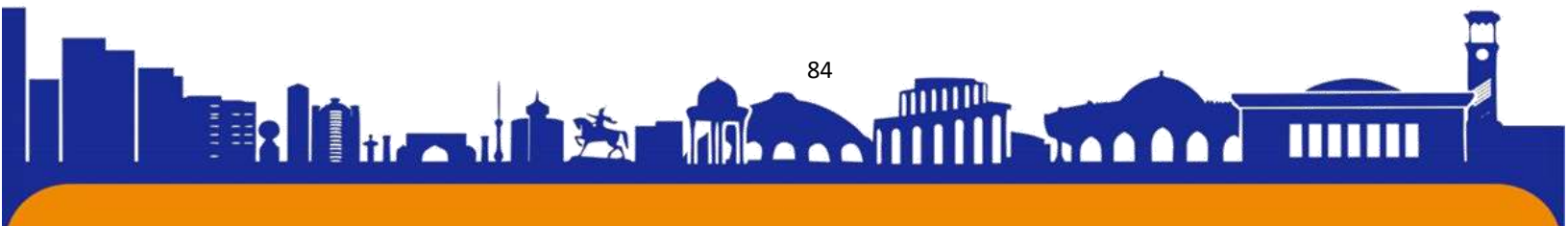
Abstract

This article analyzes the development of digital technologies in the economy of the Republic of Uzbekistan and their impact on the national economy. The digital economy not only helps to automate work processes and introduce innovations, but also increases product efficiency and creates new jobs.

Keywords. Digital economy, innovation, national economy, automation, technological development, digital infrastructure.

KIRISH

So‘nggi yillarda dunyo bo‘ylab raqamli texnologiyalarga asoslangan iqtisodiyot yuksalmoqda. O‘zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlanib, “Raqamli O‘zbekiston – 2030” dasturi doirasida keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Raqamli iqtisodiyot nafaqat milliy mahsulot ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish, balki davlat xizmatlari, bank, savdo va boshqa tarmoqlarda ham o‘zgarishlar kiritish imkonini beradi. Ushbu maqolada raqamli

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-11

iqtisodiyotning mamlakat uchun ahamiyati, iqtisodiy samaradorlikka ta'siri va uni rivojlantirish yo'llari tahlil qilinadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Raqamli iqtisodiyot haqida ko'plab ilmiy tadqiqotlar mavjud bo'lib, ular asosan quyidagi yo'nalishlarda olib borilgan:

Raqamli iqtisodiyotning afzalliklari: Raqamli texnologiyalar orqali milliy iqtisodiyotning barqaror o'sishi, mahsulot va xizmatlar sifati oshishi mumkinligi tadqiqotlarda isbotlangan.

Avtomatlashtirish va yangi texnologiyalarning ta'siri: Yangi texnologiyalarni joriy qilish ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish orqali ish jarayonini tezlashtiradi va resurslarni tejashga imkon beradi.

Raqamli infratuzilma va bandlik: Raqamli infratuzilmaning rivojlanishi yangi ish o'rinlarini yaratadi va malakali kadrlarni shakllantirishda muhim omil sifatida ko'riladi.

Mazkur tadqiqotda statistik tahlil va ilmiy-adabiy manbalar tahlili qo'llanildi. Raqamli iqtisodiyotning O'zbekiston iqtisodiyotiga ta'sirini tahlil qilish uchun milliy statistika ma'lumotlari, davlat dasturlari va boshqa ilmiy manbalar o'rganildi. Maqolada asosiy diqqat raqamli iqtisodiyotning mamlakatdagi mavjud infratuzilma va iqtisodiy sharoitlarga qanchalik mos kelishiga qaratilgan.

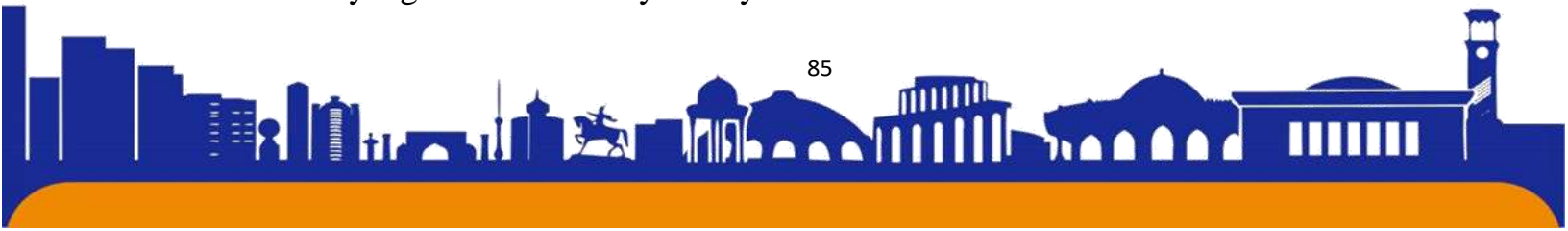
NATIJALAR

O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishda quyidagi asosiy yo'nalishlar ajratib ko'rsatildi:

Raqamli infratuzilmani rivojlantirish: Internet tarmog'i va raqamli xizmatlar sifatini yaxshilash hamda ularning aholiga yetkazilishini ta'minlash raqamli iqtisodiyotning asosiy talabi hisoblanadi.

Davlat xizmatlarini raqamlashtirish: Elektron davlat xizmatlari tizimini joriy qilish davlat va fuqarolar o'rtasidagi muloqotni soddalashtiradi va davlat idoralarning samaradorligini oshiradi.

Kichik va o'rta biznes uchun raqamli imkoniyatlar yaratish: Raqamli texnologiyalarni kichik va o'rta korxonalariga tatbiq qilish ularning raqobatbardoshligini oshiradi va yangi biznes imkoniyatlari yaratadi.

Kadrlar tayyorlash: Raqamli iqtisodiyot uchun malakali mutaxassislar tayyorlash va zamonaviy IT yo‘nalishlarida kadrlar sonini oshirish zarur.

1-jadval. O‘zbekistonning raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish ko‘rsatkichlari, shuningdek, diagrammada esa bu ko‘rsatkichlar asosidagi yillik o‘shish sur‘atlari jadvali

Ko‘rsatkich	2021-yil	2022-yil	2023-yil	O‘shish %
Internet qamrovi (%)	55%	62%	70%	15%
Raqamli davlat xizmatlari (%)	30%	45%	60%	20%
Kichik bizneslar uchun IT xizmatlari (%)	20%	35%	50%	25%

XULOSA

O‘zbekistonning iqtisodiy rivojlanishi uchun raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi katta ahamiyatga ega. Innovatsion texnologiyalar, elektron xizmatlar va avtomatlashtirish kabi elementlar orqali milliy iqtisodiyot samaradorligini oshirish, tadbirkorlik muhitini yaxshilash va xalqaro raqobatbardoshlikni kuchaytirish mumkin. Davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlanayotgan raqamli iqtisodiyot dasturlari kelajakda iqtisodiy barqarorlikni ta’minlashga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. (2022). Raqamli O‘zbekiston – 2030 dasturi. Toshkent.
2. Khan, S., & Rashid, M. (2020). Digital Economy in Central Asia: Opportunities and Challenges. Almaty: Central Asia Research Institute.
3. Davletshin, Y. (2021). "Digitalization and Economic Growth in Uzbekistan." Uzbek Economics Journal, 10(2), 45-59.
4. OECD. (2021). Digital Transformation in Uzbekistan. Paris: OECD